

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Z. G.**, zast. Mgr. et. Mgr. Janem Jungem, advokátem se sídlem Vladislavova 1747/16, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 12. 2014, č. j. CPR-15922-2/ČJ-2014-930310-V240, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 2. 2015, č. j. 17 A 82/2014 – 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „odbor cizinecké policie“), rozhodnutím ze dne 5. 9. 2014, č. j. KRPK-38709-80/ČJ-2014-190022, žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložila správní vyhoštění. Doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na jeden rok a její počátek v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Dále byla podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území České republiky, a to do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Podle § 120a zákona o pobytu cizinců odbor cizinecké policie rozhodl, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

[2] Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaná zamítla rozhodnutím citovaným v záhlaví tohoto rozsudku.

[3] Žalobce jej napadl u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), ten však jeho žalobu zamítl, a to rozsudkem uvedeným v záhlaví. Nejprve uvedl, že žalovaná se vypořádala se všemi body odvolání žalobce, a poté zdůvodnil, proč ani námitky žalobce směřující proti posouzení věci samé nebyly opodstatněné.

[4] Důvodem správního vyhoštění žalobce bylo porušení právního předpisu; žalobce pobýval na území České republiky bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Identifikační průkaz Švédského království není způsobilý vízum nahradit. Žalobce si dle krajského soudu musel být vědom, že zde pobývá bez právního důvodu, a nemůže očekávat, že jeho protiprávní chování bude tolerováno. Navíc po celou dobu pobytu neučinil žádné kroky k tomu, aby svůj pobyt legalizoval.

[5] Soud se ztotožnil i s důvody žalované, pro které neprovedla navrhovaný důkaz spisovým materiálem ohledně pobytové historie žalobce ve Švédsku. Námitkami, které nebyly uplatněny v odvolání, se nezabýval, neboť žalovaná se k nim v napadeném rozhodnutí nemohla vyjádřit a byly vzneseny až v žalobě.

[6] Proti rozsudku krajského soudu nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[7] Stěžovatel podřadil důvod kasační stížnosti pod § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítl nezákonnost rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby nebo zastavení řízení.

[8] Poté obsáhle rekapituloval obsah žaloby, shrnul strukturu napadeného rozsudku a uvedl, že krajský soud zcela „staticky“ potvrdil veškeré vyjádření žalované. Dle názoru stěžovatele soud také přešel nově předkládané argumenty.

[9] V odůvodnění kasační stížnosti vysvětloval, proč byl přesvědčen, že na území České republiky pobýval legálně. Namítl, že přicestoval ze Švédska a po dobu 90 dnů nemusel mít důvod k nahlášení svého pobytu cizinecké policii. Opakovaně zdůraznil, že spolupracoval se správním orgánem a byl v dobré víře o oprávněnosti svého pobytu, z čehož dovozoval nepřiměřenost správního vyhoštění. Délka správního vyhoštění byla navíc nepřiměřená i ve vztahu k délce pobytu bez pobytového oprávnění (3 dny). Dle názoru stěžovatele měla být situace řešena pouze výjezdním příkazem.

[10] V této souvislosti pojednal o zásadě materiální pravdy a citoval z judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu vztahující se k vázanosti smyslem, nikoliv doslovným zněním zákona. Vyjádřil přesvědčení, že napadený rozsudek neodpovídá principům materiálního právního státu ani samotnému poslání soudnictví, neboť postup soudu byl formalistický (stejně jako postup žalované).

pokračování

[11] Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu projednání.

[12] Žalovaná odkázala na své vyjádření k žalobě, ztotožnila se s napadeným rozsudkem a navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen advokátem. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, že napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatel podřadil důvod kasační stížnosti pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jehož naplnění však připadá v úvahu pouze za situace, kdy by došlo k odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení; napadeným rozsudkem byla žaloba zamítnuta. Nejvyšší správní soud nicméně není formálním označením kasačních důvodů vázán.

[16] Námitky kasační stížnosti svým obsahem spadají pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel tvrdí, že krajský soud pouze převzal vyjádření žalované a nevzal v potaz nové argumenty, tedy že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, respektive nesrozumitelnost (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Ve zbytku kasační stížnosti zpochybňuje zákonnost napadeného rozsudku, neboť nesouhlasí s právním posouzením krajského soudu. Rozhodnutí o správním vyhoštění nebylo dle jeho názoru přiměřené, protože byl v dobré víře o oprávněnosti svého pobytu a spolupracoval se správními orgány. Přístup žalované i krajského soudu byl formalistický (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.).

[17] Na úvod Nejvyšší správní soud poznamenává, že převážná část textu kasační stížnosti je tvořena shrnutím dosavadního vývoje věci a obsahu žaloby, i vlastní argumentace je z textu žaloby převzata (jedná se o její část). Stěžovatel sice obecně pojednává o vázanosti smyslem zákona, neuvádí však, jaký je dle jeho názoru smysl aplikovaných ustanovení, a není tedy ani zřejmé, proč je s ním napadený rozsudek v rozporu. Konkrétně popisuje pouze to, že se domníval, že na území České republiky pobýval legálně. Žádným způsobem nicméně nereflektuje, proč tato skutečnost nebyla pro posouzení věci rozhodující (což uváděl již odbor cizinecké policie).

[18] S ohledem na to Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pro řízení o přezkoumání správního rozhodnutí platí dispoziční zásada, dle které soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů a z těch musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce (stěžovatel) považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jak vyplývá z § 75 odst. 2, věty první, a § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Obsah a kvalita žaloby tak v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54,

nebo ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 432; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[19] K otázce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se v odůvodnění rozsudku vypořádal se všemi žalobními body. Některými z nich se sice věcně nezabýval, nicméně bylo tomu tak proto, že stěžovatel je uplatnil až v žalobě a měl tak učinit již v řízení před správními orgány. Tento závěr krajského soudu stěžovatel v kasační stížnosti nijak nerozporoval.

[20] Nelze přisvědčit ani tomu, že by krajský soud ve svém odůvodnění pouze převzal vyjádření žalované. Vlastní argumentace krajského soudu je uvedena na str. 6 až 8. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že neshledal ani žádné jiné vady, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti.

[21] Věcná argumentace stěžovatele směřuje proti tvrdosti, respektive nepřiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak již však bylo uvedeno výše, jeho námitky jsou zčásti zcela obecné, zčásti pro věc nerozhodující.

[22] Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

[23] Podle § 119a odst. 2 téhož zákona nelze rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

[24] Podle § 174a téhož zákona správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[25] Z dikce § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců vyplývá, že v případě naplnění podmínek pro vyhoštění je příslušný orgán povinen toto rozhodnutí vydat. Není zde tedy prostor pro úvahu, zda řízení o správním vyhoštění zahájit. Zda se následně správní vyhoštění udělí, či nikoliv, není věcí správního uvážení správního orgánu, nýbrž při naplnění zákonných podmínek jde o jeho povinnost; korekci v tomto postupu je pak pouze ustanovení o vyloučení nepřiměřenosti takového zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťované osoby.

[26] Stěžovatel nerozporuje, že na území České republiky pobýval nelegálně. Identifikační průkaz Švédského království jej k pobytu na území České republiky neopravňuje (Nejvyšší správní soud doplňuje, že dle listin založených ve správním spise se jedná o průkaz vydávaný švédským daňovým úřadem, který nenahrazuje průkaz totožnosti ani cestovní doklad).

pokračování

[27] Ač se právní úprava zákona o pobytu cizinců může zdát příliš tvrdá, je nutno respektovat, že je právem každého státu regulovat příchod a pobyt cizinců na jeho území a stanovit pro jednotlivé pobytové režimy podmínky, kterým je cizinec povinen se podrobit. Smyslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců je snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Pro správní vyhoštění je dostačující zjištění o neoprávněnosti pobytu; důvody, které neoprávněný pobyt způsobily, jsou v tomto ohledu irelevantní a jejich nezohlednění nelze interpretovat jako výraz přepjatého formalismu při aplikaci práva (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 – 69, a ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012 – 22).

[28] Jak již bylo uvedeno výše, správní vyhoštění však nelze uložit, pokud by takové rozhodnutí bylo nepřiměřené ve smyslu § 119a odst. 2 ve spojení s § 174a zákona o pobytu cizinců. Smyslem tohoto ustanovení je zjevně ochrana soukromého a rodinného života osoby ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Za situace, kdy by zájem na jeho ochraně převážil nad výše uvedeným zájmem státu, správní vyhoštění by nebylo možné uložit.

[29] Stěžovatel se dopustil protiprávního jednání spočívajícího v pobytu na území České republiky bez platného oprávnění, což bylo jednoznačně prokázáno, a stěžovatel tuto skutečnost nerozporoval. Ve věci byly hodnoceny skutečnosti relevantní pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Nejvyšší správní soud k věci podotýká, že rozsah provedeného dokazování i obsah odůvodnění správních rozhodnutí svědčí o tom, že správní orgány tyto skutečnosti hodnotily velmi pečlivě. Na tomto základě byla doba, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovena na jeden rok, přičemž maximum jsou podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců roky tři. Pro úplnost lze pouze dodat, že tato doba nebyla stanovena v délce dvou roků, jak stěžovatel chybně uvádí v kasační stížnosti (a žalobě). Stejně tak délka neoprávněného pobytu na území České republiky nebyla tři dny, ale 44 dnů (od 15. 3. 2014 do 27. 4. 2014).

[30] Nejvyšší správní soud nepopírá, že správní vyhoštění (jakkoli se nejedná o opatření trestní povahy) má pro osoby, kterým je toto opatření ukládáno, negativní důsledky. V nynější věci však správní orgány i krajský soud dostatečně zhodnotily a vysvětlily, proč jsou negativní důsledky přiměřené povaze protiprávního jednání stěžovatele. Uložení správního vyhoštění proto není nepřiměřené ve smyslu shora citovaných ustanovení.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1, poslední věty, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[32] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec její úřední činnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2015

JUDr. Radan Malík
předseda senátu